

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t. dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t. dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ležni g. župniku, da je uvedel slovenske molitve.

Črenšovci. Iz naše fare se je priglasilo za romanje k Mariji Bistriški in v Zagreb 115 ljudi. To je za našo župnijo res lepo število. Pa kljub temu ni vozil poseben vlak iz Prekmurja, ker se v celem ostalem Prekmurju ni priglasilo niti 100 ljudi. Ni bilo agitacije, ker nekaterniki vidijo v tem romanju politiko in se držijo nekam užaljeni.

Črenšovci. Kakor je že splošno znano, je bilo naše prosvetno društvo razpuščeno. Toda žr. banska uprava je svoj odlok razveljavila in tako naše prosvetno društvo ponovno deluje.

Turnišče. Na binkoštni pondeljek popoldne se je vršil na vrtu občinske hiše shod g. poslanca Hajdinjaka. Ta shod je potekel precej voharno, kajti sedaj ljudje niso odobrvali poslančevih besed, temveč so mu prav resno klicali, da je moral dajati točne račune o svojem delovanju. Najhujše očitke pa je moral slišati vsled tega, ker je podpisal zakonski predlog za izgon jezuitov in lazaristov.

Po teh in še drugih očitkih je večina ljudi shod zapustila ter navdušeno vzklikala kralju, demovini in banu.

Murska Sobota. Birma v našem srezu je končana. Prevzvišenega knezoškofa dr. Tomaziča so od fare do fare spremljale velike množice vernikov, kar je na prevzvišenega napravilo globok vtis. Zapustil nas je v sredo dne 30. maja. — Radi birme se v Martinišču tudi ni vršil ob pravem roku praznik Marije Pomočnice. Praznovali so ta velik Marijin praznik dne 3. junija.

Beltinci. Dne 29. maja se je tukaj vršila pod vodstvom g. Jeriča, dekana v Dolnji Lendavi, duhovna konferenca, katere se je udeležilo lepo število duhovništva.

Žižki. Naše sestre so si dale sezidati gospodarsko poslopje. Nekaternikom, ki so jim sestre trn v peti, to ni prav. Pa sestre in pametni ljudje se za take njergače ne zmenijo.

Sv. Jurij nad Cankovo. Dne 24. maja je nas zapustil naš priljubljeni g. kaplan Herman Ferdinand ter se preselil iz svojega rodnega Prekmurja, doma je namreč v Bratonicah pri Beltincih, v zagrebško nadškofijo. Dobil je župnijsko mesto v fari Prišlin. Prijaznemu in udomačenemu g. kaplanu, sedanjemu župniku, želimo, da se na novem mestu počuti prav srečnega in zadovoljnega ter se nas naj spominja pri sv. maši!

Dolnja Lendava. Na tukajšnji davčni upravi je bil na lasno prošnjo vpokojen g. Štefan Horvat. Upokojeni je že bil tu nastavljen za madžarske vlade. Veliko vlogo, oziroma nalogo, je imel po prevratu, ker je moral zemljiške knjige prevajati v slovenski jezik; kajti

prej so bile pisane v madžarščini in on je bil edini uradnik, ki je dobro obvladal madžarščino. Naj srečno uživa zasluženi in zaželjeni pokoj! G. Horvat je rodom iz Beltinc.

Šiom Prekmurja! Se nobeno leto nismo imeli v tako zgodnji pomladi suše kakor letos. Ljudstvo je bilo v velikih skrbeh za pridelke, zato je goreče prosilo Boga, da se jih usmili in Bog je po daljšem času res uslišal prošnje trpečega ljudstva ter mu dal dežja. Dež je ohladil neznosno vroče ozračje in tudi polja ter travniki so dobili takoj drugo lice. Prej je bilo vse suho, a sedaj vse zeleni in raste. Dež je prišel sicer nekoliko prepozno, zato bo pridelek slabši ko druga leta, a vendar bo nekaj, sicer bi pa morali drugo leto ob takem času biti ljudje kakor tudi živina brez hrane.

Žalosten slučaj samomora. V Gorici, občina Puconci v Prekmurju, si je končal življenje iz vojaškega samokresa komaj 16letni posestniški sin.

Mladini čast!

O binkoštnih praznikih je papež Pij XI. v slovesni avdienci sprejel nemške romarje, ki so prišli v Rim o priliki proglasitve svojega rojaka kapucinskega brata Konrada za svetnika. V nagovoru na romarje je sv. Oče izjavil: »Čisto posebno blagoslavljam nemško mladino, tisto mladino, ki mora toliko pretrpeti v teh pretežkih časih, mladino, ki je tako hrabra in ki nosi v svojih rokah bodočnost Nemčije. Na poseben način blagoslavljam vse tiste, ki so trpeli za katoliško vero.«

Pohvalo, ki jo je sv. Oče izrekel o nemški katoliški mladini, ta v polni meri zasluži. Trpeti mora veliko za katoliško stvar. Natolcujejo jo in psujejo, češ, da ni nemška. Zapostavljajo jo pri

namestitvah in zaposlitvah. Napadajo jo telesno, pretepajo jo ter ji trgajo s prs krščanske znake. Jemljejo ji njene domove ali pa jih rušijo, razbijajoč šipe, razdejavajoč pohištvo, vprizarjajoč požige. Mladina pa ne klone v duhu. Zvesta ostaja od staršev podedovanim katoliškim načelom. Brani jih z nastopi v javnosti in z mladinskim katoliškim časopisjem. Eden izmed teh listov »Mlada fronta« je bil nedavno prepovedan, ker je hitlerjevskemu mladinskemu časopisju delal preveliko konkurenco.

Taki mladini v resnici čast! In naši? Vprašaj daje obenem odgovor. Imamo res še dosti mladeničev in deklet, ki ostajajo zvesti veri katoliških Slovencev. Imamo pa tudi takih (njih število žalibog zadnji čas raste), ki se ne zavedajo svojih dolžnosti do vere, marveč prehajajo v polovičarstvo, mlačnost in brezbriznost. Čitajo časnike, ki niso krščanski, pridružujejo se družbam, ki se snujejo pod zastavo stanovske kmečke misli. Udejstvujejo pa se te družbe

mestih, opazili znotraj z odejami tako na debelo in varno, da bi zlezal vanj odrasel človek z vso sigurnostjo in se spustil pod hrib. Vratca na štrtinjaku so preuredili, da so se dala zapreti in odpreti od znotraj.

Pripravljanje sodov za izpad je tako navdušilo in prevzelo Miklavčane, da se niti zmenili niso za udare granat, s katerimi jih je začel obmetavati sovražnik kmalu popoldne. Bruhanje topov je trajalo nekaj ur. Jeruzalemsko taborišče je bilo povsem zavito v gost oblak dima, iz katerega so švigali bliski, kadar so se razletavali izstrelki. Radi dima in smodnika Kruci niso mogli prav razločiti, kaj počenja tabor, ki vali proti zakopom na vse strani nekaj okroglega.

Še precej pred zatonom solnca je nehal topovski ogenj. Sovražnik se je bližal po grabah. Poveljniki so kazali z rokami na pripravljene sode, ki so strašili iz presneto razrahljanih zakopov in vsebovali bogznaj kako pošast, na katero je bil radoveden vsak Kruc. Oblegovalci bi se bili lotili oni večer naskoka po tako temeljiti artilerijski pripravi, da jih niso begale in plašile one okrogle bombe s hriba, svareč molče: Čuvajte se nas!

Miklavčani so skotali sode v zakope, da so grozili na vse štiri vetrove. Oba štrtinjaka sta prežala na gozdlič pod hribom, v katerem je taboril glavni stan Krucev. Tretji štrtinjak je bil usmerjen v šumo proti Ljutomeru, v kateri je bil sovražni pratež, kjer je izpodletel pobeg Frančeku. Sodi so bili pripravljani. V zadnji štrtinjak se je motala Vida v moški preobleki ter s strelnim orožjem in bodali za pasom. Ko je tičala dobro v sodu, se je poslovila še enkrat z mahajočo desnico, zaprla vratca in lukala skozi navrtane luknjice proti začudenemu sovražniku, stoječemu po kotanjah v negotovosti: Kaj bo?

Zvonovi so zatrjančili, moške roke so privalele sode na vrh nasipov in ob poku župnikove pištole so se zakotalili sodi navzdol po hribu. Kotanje je šlo skraja bolj počasi, vedno hitreje ter hitreje, dokler ni priletel sod za sodom v grabo z glasnim treskom in se ustavil tamkaj. Kruci si seve niso mogli razložiti nedolžnih pošiljk s hriba.

Koj so se začela zbirati krog sodov v nekaj meterski razdalji krdela radovednežev. Nikdo ni upal čisto blizu, nekaj je moralo biti v sodih, kar gotovo

pak stopljenega v palice. Palice so 1 kg težke, široke 2½ cm, debele 2 cm in dolge 10 cm. Taka palica je vredna 39.000 Din. Te zlate palice spravijo kakor slanike v hrastove ali mahagonijaste petlitske sodčke. Zlato v enem sodčku je vredno 2.800.000 dinarjev.

Stroški za prevoz zlata za 26 mil. dolarjev.

Decembra 1. l. so plačali Angleži Amerikancem v zlatih palicah 20 mil. dolarjev na vojnem dolgu. Zlato je pripeljala iz Anglije v Njujork potniška ladja »Majestic«. Potni stroški za 3000 zlatih palic so znašali 12 mil. mark (marka = 14 Din). Zavaroval-

na način, ki ni pristno-slovensko kmečki, še manj pa krščanski. Tako smo dobili dopis iz nekega kraja, kamor je neka taka družba iz sosesčine napravila izlet. Bili so fantje in dekleta. Pilo se je obilno, plesalo globoko v noč, vpilo in razgrajalo, da so se razboriti ljudje zgražali. Starše opominjamo, da pazijo na svoje otroke, s kom se družijo in kam zahajajo. Za Katoliško akcijo obilno, dosti neobdelano polje, da se vzgoji mladina, ki bo zaslužila pohvalo vrhovnega poglavarja katoliške cerkve!

*

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 10. junija popoldne ob treh se bo vršil velik koncert vseh pevskih zborov velikonedeljske dekanije. Ta prireditve bo velik kulturni dogodek za Središče, saj bo vsa lepota in prisrčnost slovenske pesmi prišla do izraza po mogočem zboru 160 pevcev in pevki. V Veliki Nedelji so nastopili zbori z velikim uspehom. Posebno hvalevredno je, da so se zbori odločili za ponovni nastop; saj je številni obisk ljudstva pri Veliki Nedelji dokazal, kako ljubijo slovensko pesem. S tem, da pevski zbori s toliko požrtvovalnostjo prirejajo te koncerte, vršijo važno kulturno delo in le želimo, da bi vsako leto večkrat nastopili in s tem budili veselje do lepe pesmi. Središčani se veselimo lepega dne, ki se nam obeta, in vabimo vse ljubitelje slovenske pesmi od blizu in daleč, da se udeležijo tega pevskega koncerta.

Tremarje pri Celju. V nedeljo dne 27. maja smo imeli imenitne goste na našem odru. Ljudska čitalnica od Sv. Ruperta nad Laškim je vprizorila štiridejanko »Vaški vagabund«. V splošnem so igralci rešili svoje vloge dobro, nekateri prav dobro, tako ima to društvo lahko mnogo upanja, da se razvije in razširi. Radi slabega vremena je bila udeležba bolj slaba, toda igralci so želi velik aplavz. V četrtek dne 31. maja so pa naša dekleta priredila Materinski dan z bogatim vspehom. Pri deklamacijah so posebno ljubko nastopile male, komaj petletne deklice. Tako nežno in mило v srce segajoče so govorile te male cvetke. Nastopil je tudi moški pevski zbor,

ki je zapel nekaj prav lepih pesmic. Za tem se je priredila igra »Materin blagoslov«. Med odmori je igral društveni tamburaški zbor. Nastopili so tudi fantje s šaljivo igrico »Pri slikarju«. To vam je bilo smeha čez mero.

Iz društvenega življenja Slovencev v Zagrebu. Lepo so se postavile dekleta v nedeljo dne 27. maja s prireditvijo »Našega doma«. Zapele so nam nekaj lepih biserov slovenske pesmi, nekaj Marijinega za šmarnice, nekaj narodnega za zabavo. Z obilnim ploskanjem je občinstvo gromko pokazalo svoje navdušenje. Kdo bi si mislil, da tako znajo! Pa je že res, da znajo! In lepe glasove imajo. Pa, pridne so in točne, tako je povedala usmiljenka, da, tako je, usmiljenka, ki je njihov pevovodja. Pa to vemo tudi iz cerkve, da je njihovo petje dovršeno, ko so nam že tolikokrat zapele pri Sv. Mariji pri rani sv. maši. Na prireditvi smo slišali tudi predavanje. Povdarjeno je bilo in ponazorjeno, kako velike so naloge »Našega doma«, ki ima skrbeč za to, da se tudi v zakonodaji zagotovi zaščita dekletom. Sedaj je bridka resnica to, da se dobe hiše, kjer je dekleta manj kot pes, pa še

Za fante:

Naš slovenski nadškof Anton Bonaventura Jeglič imenuje to knjigo: »Zlato knjigo slovenskih fantov«. Večjo zalogo teh knjig smo prejeli v razprodajo in jih oddajamo za polovično ceno, namesto za 12 Din le za 6 Din, dokler traja zaloga. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

koliko manj! Pa ga ni sodnika, ker ni zakona, ki bi jo ščitil! Tudi igra »Moderno suženjstvo«, ta še prav posebno, je doprinesla k lepemu uspehu prireditve. Bila je lepo igrana, tako da so bili mnogi gledalci do solz ganjeni. Pred Marijinim oltarčkom se zgodba nazadnje lepo konča! V življenju pa se premnogo takih zgodb končava v obupu, ker marsikatera zgubljenka zgreši pot v cerkev. Zato pa velja v Zagrebu še prav posebno: Marijina družba, dobra organizacija in cerkev, v tem je rešitev.

Šmíklavž pri Slovenjgradcu. Umrla je po večmesečnem bolehanju na krvni jetiki Jozefa Rahtev, po domače Andrička, kmetica na Graški gori, šele 39 let stara, in je zapustila tri majhne otroke. Blaga pokojnica, ki je bila na binokostni pondeljek ob obilni udeležbi ljudstva pokopana, je bila zelo verna žena in tretjerednica. Naj počiva v miru! — Letošnje šmarnice, bral se je življenjepis sv. Bernardke, so bile izreden duhoven užitek. Dasi je zgodovina lurških prikazanj Matere božje na splošno znana, vendar tako nadrobnege popisa še nismo imeli. Dejstvo, da se je božja Pre-

Turške srečke

več ne igrajo in zapadejo! Vsa potrebna pojasnila daje kontrola srečk, **Maribor, Cankarjeva ulica 14**, katera jih tudi zamenja in kulantno vnovči. 569

vidnost tako priproste in neznatne deklice poslužila za postanek svetovne Marijine božje poti, je izredno učinkovala na tukajšnje župljane in jih še bolj v zaupanju na mogočno Marijino priprošnjo potrdilo. Več hiš je že g. župnika naprosilo, da naj jim te šmarnice posodi, da bodo jih doma v svojih hišah še enkrat brali. Lepo se torej zahvaljujemo tiskarni sv. Cirila, da je nam te lepe šmarnice oskrbela.

Vurberg. Toplo majniško solnce ni ogrelo le samo narave, ampak je vroče ogrelo tudi mlada ljubezenska srca za sv. zakonski stan. Kar trije pari so v cvetju maja stopili pred poročni oltar in sicer: dne 28. maja je stopila v vrst zakonskega življenja nad vse vzorna mladenka, voditeljica Marijanske kongregacije vurberških deklet Mimika Beznak. Za spremljevalca si je izbrala blagega in mirnega fanta Janeza Kokol v Grajenščaku. Že doma so do nele v slovo besede nevestine tovarišice in prijatelja. Pred cerkvijo pa se je vršil veličasten sprejem Marijine družbe. Vsi imamo eno željo, da bi v miru, v sreči in v ljubezni živela mnogo let in bila ponos fare vurberške. Pri

nina je stala 250.000 mark, prevoz po kopnem do pristanišča 210 tisoč mark, sprava v sodčke 5000 mark prelitje v Ameriki 35 tisoč mark in na ta način so se dvignili stroški do zgoraj imenovane svote.

Grozna najdba.

Belgijska raziskovalna ekspedicijska je zadela ob izviru srednje-afriškega veletoka Kongo na jasi v gozdu na preostanke pred mnogimi leti zgignule skupine raziskovalcev. Poleg vsakojakega materijala so našli 11 okostnjakov, od katerih pripadajo štiri belemu človeškemu plemenu. Povsem še ni ugotovljeno, ke-

ri to nedolžno darilo. Kruci so se že drenjali v nestrpnosti krog obeh polovnjakov. Zdjaci sta zagrmela iz obeh strahovita poka. Proti nebu je bušil visok plamen v stebri dima, ki je bil spremljan kvišku in na vse strani od kamenja in počilo je dvakrat, da se je stresla zemlja! Od silovitega razpoka razmetano kamenje je potipalo na smrt nekaj po deset preblizu zijajočih Krucev, precej jih je bilo težje ter lažje ranjenih, ostali vsi preplašeno zatulili — Vsak je bežal kakor ob pamet iz grabe v šumo in le naprej, da ga ne doseže kamenje iz ostalih sodov. Polovnjakoma sta sledili eksploziji dveh štrtinjakov, ki sta zahtevali le par žrtev. Le tretji štrtinjak je še počival ob robu gozda povsem mirno in grozil bogznaj s čim, ker se še vedno ni hotel razpočiti.

Kruci, ki so se zbirali za naskok, so bili raztepeni na mah na vse štiri vetrove. Priklical bi jih ne bil nikdo tako hitro, da bi si upali pogledati v bližino, kjer so se razpočili peklenski stroji in eden je še vedno prežal na priložnost, da razžene v sončni prah vsakega, ki bi se mu približal.

V cerkvi vrh gore zo zahvalno trjančili. Ranjenci so stokali in klicali zastonj na pomoč! Oddelki Kru-

cev so doživeli presenečenje, ki jim je nagnalo v tolovajske ude dovolj strahu.

III

Razleta sodov ni čakal nikdo z večjo nestrpnostjo nego Vida v štrtinjaku. Njen sod je dosegel svoj cilj, kakor bi ga bil izstrelil iz topa. Epsplozija polovnjakov, krič in pobeg sovražnika sta jo poučila, da bo uspel tudi njen načrt. Odprla je vratca, oglekala previdno položaj, ki je obetal varnost in že je bila iz soda ter se potegnila po vseh štirih iz grabe na porobek gozda. Vzel jo je mrak, brzela je po gozdliču od drevesa do drevesa, ne da bi jo kdo ustavljal ali ji zapiral pobeg. Zavrla je korak, ko se je izmotala srečno iz gozda ter se bližala cesti in Zerovincem. Iz sela ji je udarjala na uho glasna madžarsčina. Gotovo so se bili zatekli nekateri Kruci v Zerovince in teh se ji ni bilo treba bati. Obšla je naselje in šla povprek po od notranjosti ji narekovanu poti. Kje da je in kam ji je kreniti, ji je povedal grad Branek, odkoder jo je že takorekoč pozdravljala Veržej in ji čestital k tolikemu uspehu. Od Braneka je zavila na cesto, da je prekoračila Ščavnico, dosegla